

COLLECTION
GRAND
CINEASTE
BUSTER
KEATON

باستریکیتون

استفان گودہ
برگردان مریم سپهرے

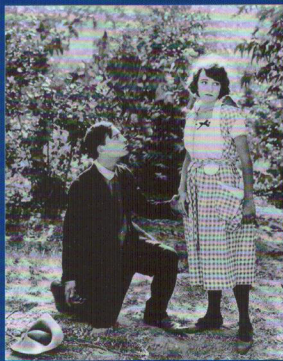

تشریحیایہ

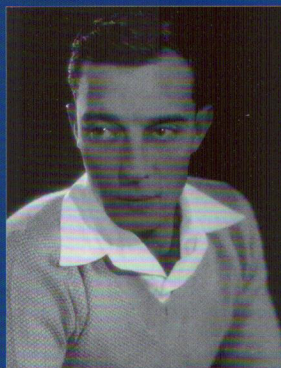
CAHIERS
CINEMA

سینماگران
بزرگ
۱۳

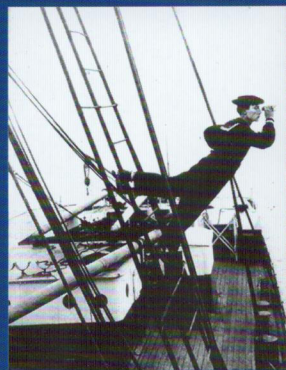

۳۳.....
تنها فرمانده
از یک هفته تا آشیانه‌ی عشق

۱۵.....
پسر صحنه‌های نمایش
از ولریته تا قدم‌های آغازین در
سینما

۱۱.....
پازل کیتون

۹۱.....
افول و آرامگاه مشاهیر
از آزاد و راحت تا فیلم

۵۷.....
عصر اطلاعاتی | کاپیتان
از سه عصر تا فیلمبردار

۹۹.....
زندگی نامه
فیلم‌شناسی منتخب
۱۰۳

پازل کیتون

دیگر زمان آن نیست که لازم باشد به باستر کیتون مشروعیت داده شود تا جایگاه مرکزی او در تاریخ سینمای جهان برای اعاده‌ی حیثیت‌اش تضمین گردد. پس دیگر نیازی نیست او را زیر کانه در تقابل با چارلی چاپلین^۱ قرار دهیم و با کوچک شمردن نبوغ یکی از بزرگ‌ترین ستارگان نبوغ کارگردانی و بازیگری دریاورد^۲ را تصدیق کنیم. این نبرد سینمادوستی در آمریکا و اروپای سال‌های شصت به پایان رسیده و چاپلین و کیتون هر دو از آن فاتح بیرون آمده‌اند. زین پس باید جنگلی را که پشت این دو درخت تنومند پنهان شده دوباره کشف کرد، برای شروع از هارولد لوید^۳ بگوییم که در سال ۲۰۰۶ در سالن‌های سینما و به صورت دی‌وی‌دی دوباره در فرانسه به روی اکران رفت، و همین را برای هری لنگدن^۴، چارلی باورز^۵، لری سیمون^۶ یا دبلیو. سی. فیلدز^۷ آرزو کنیم.

واقعاً جای تأسف دارد که آثار کیتون در اعلان‌های سالن‌های سینما که مکان طبیعی برای نمایش دادن‌شان است این قدر کم به چشم بخورد. برای مثال، چه کسی می‌تواند انکار کند که شرلوک^۸ جو نیور^۹ بر روی پرده‌ی سینما بی‌نهایت زیباتر است و برای این که جادوی داستان در داستان فیلم تماماً اثر کند این امر ضروری است؟ چه کسی می‌تواند اعتراض کند که تمام سینمای بورلسک به این اجتماع موقت در سالن‌های تاریک نیاز دارد تا در آن خنده‌های ناشناس همدیگر را متقابلاً تغذیه کنند؟ از آن جایی که ما دیگر فیلم‌های باستر کیتون را تنها در تلویزیون می‌بینیم، تقریباً از یاد برده‌ایم که آن‌ها توأمان خنده‌دار و دارای زیبایی حیرت‌آوری هستند.

روی هم رفته این کتاب با در نظر گرفتن این که نبوغ کیتون هم در فیلم‌های کوتاه و هم در فیلم‌های بلندش دیده می‌شود و خواستار احترام به خلاقیت عظیم و تجدید بی‌وقفه‌ی الهام اوست، عده‌ای را مقابل عده‌ای دیگر بازی نمی‌دهد، کاری که تاریخ اغلب انجام داده است. برای رعایت ترتیب زمانی فیلمبرداری‌ها بدون مبالغه کردن در فرضیه (که این کتاب آن را مردود می‌داند) مبتنی بر تحقق تدریجی نبوغ، برای هر کدام از فیلم‌های مورد نظر تنها یک شروع ممکن و یک آستانه را ارجح خواهم شمرد. بنابراین تابلوی پیش رو چند رویکرد و نتیجه‌ی مضمونی، زیبایی‌شناختی، تاریخی یا ایدئولوژیک را، با بی‌نظمی مشهود فیلم یک هفته^{۱۰}، به همزیستی با یکدیگر وامی‌دارد.

صفحات پیشین:

کیتون در هفت شانس در انتظار زنی که باید با او ازدواج کند، بی‌آن که هرگز او را دیده باشد.

تصویر سمت راست:

باستر کیتون در دریاورد.

در این متنِ عامدانه ناهمگن، زندگی پر پیچ و خم کیتون که در آن شهرت عظیم و گذرا جای خود را به سقوطی سخت می‌دهد تلافی می‌کند با مطالعه‌ی سبک منحصر به فرد او که مبتنی است بر کار کشتگیِ یک بدن متحرک و کار آزموده در لانگ‌شات‌ها، در فضایی که او به زحمت می‌تواند بر آن مسلط شود. باریسک همیشگی تکه پاره شدن.